

Tillaga til þingsályktunar

um skipun starfshóps til að endurbæta löggjöf um vernd, velferð og veiðar villtra fugla og spendýra.

Flm.: Svandís Svavarsdóttir, Katrín Jakobsdóttir.

Alþingi ályktar að fela umhverfis- og auðlindaráðherra að skipa starfshóp sem endurskoði og endurbæti löggjöf með tilliti til verndar, velferðar og veiða villtra fugla og spendýra á Íslandi. Starfshópurinn taki mið af tillögum og ábendingum í skýrslunni Vernd, velferð og veiðar villtra fugla og spendýra sem kom út vorið 2013.

Greinargerð.

Þessi þingsályktunartillaga var fyrst flutt á 143. löggjafarþingi (282. mál) en varð ekki útrædd, hún var því lögð fram á 144. löggjafarþingi (38. mál) en kom ekki til umræðu þá að heldur og er því lögð fram enn á ný. Henni hefur frá upphafi fylgt greinargerðin sem hér fer á eftir óbreytt.

„Skýrslan *Vernd, velferð og veiðar villtra fugla og spendýra* var unnin af nefnd um laga-lega stöðu villtra fugla og spendýra sem skipuð var af þáverandi umhverfis- og auðlindaráðherra.¹ Skýrslan var fyrsti áfanginn í samningu frumvarps til nýrra laga um vernd, velferð og veiðar á villtum fuglum og spendýrum sem kæmi í stað eldri löggjafar um þessi málefni sem þykir úrelt og áfátt á ýmsum sviðum. Til dæmis um það er að villidýralögin ná ekki til hvala og sela og að í þeim er megináherslan lögð á veiðar en haldbær lög ættu að ná til allra villtra spendýra, hvort sem þau lifa á láði eða í legi, og gera þarf verndarsjónarmiðum jafnhátt undir höfði og veiði- og nytjasjónarmiðum. Mættu störf hringormanefndar, sem síðar kallaði sig selormanefnd, er stóð fyrir drápsherferð á selum hér við land um langt árabil, verða til varnaðar um það hversu nærri villtum dýrastofnum er unnt að ganga hérlendis í ríkjandi lagaumhverfi.

Gildandi lögum um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og spendýrum, nr. 64/1994 (villidýralögum), hefur verið breytt margoft frá gildistöku þeirra sumarið 1994 en heildar-endurskoðun hafa þau ekki fengið enda þótt margvíslegar breytingar hafi orðið á viðhorfum til veiða á villtum dýrum og verndar þeirra á tveggja áratuga löngum gildistíma laganna. Á þeim tíma hefur Ísland einnig gerst aðili að alþjóðlegum samningum sem fela í sér ýmsar skuldbindingar varðandi málefni villtra fugla og spendýra.

Nefnd umhverfis- og auðlindaráðherra benti á það í skýrslu sinni að löggjöf um velferð villtra dýra yrði að fela í sér viðurkenningu á því að öll villt dýr séu skyni gæddar verur sem umgangast skuli af virðingu. Enn fremur eigi slík löggjöf að endurspeglar helstu meginreglur

¹ Menja von Schmalensee, Kristinn H. Skarphéðinsson, Hildur Vésteinsdóttir, Tómas G. Gunnarsson, Páll Hersteinsson, Auður L. Arnþórsdóttir, Hólmfríður Arnardóttir og Sigmar B. Hauksson: *Vernd, velferð og veiðar villtra fugla og spendýra. Lagaleg og stjórnsýsluleg staða og tillögur um úrbætur*. Skýrsla unnin fyrir umhverfis- og auðlindaráðherra. Umhverfis- og auðlindaráðuneytið. Reykjavík 2013.

umhverfisréttar, einkum hvað snertir sjálfbæra þróun, samþættingu, fyrirbyggjandi aðgerðir og varúðarregluna. Meginreglan um sjálfbæra þróun felur það í sér að þörfum og væntingum hvorrar kynslóðar skal mætt með þeim hætti að möguleikum komandi kynslóða á að uppfylla sínar þarfir verði ekki stefnt í hættu. Sjálfbær þróun felst í því að fullnægja þörfum manna án þess að neyslan fari út yfir þau mörk sem vistkerfi jarðarinnar leyfa. Meginreglan um samþættingu felur í sér samþættingu umhverfisverndar við önnur sjónarmið þegar ákvarðanir um aðgerðir sem hafa áhrif á umhverfið eru undirbúnar og teknar. Lykilatriði er í þessu samhengi að ekki sé litið á umhverfisvernd sem einangraðan þátt heldur sem mikilvægan og óaðskiljanlegan hluta undirbúningsferlis. Varúðarreglan felur það í sér að þegar hætta er á alvarlegu eða óbætanlegu tjóni skal ekki beita skorti á vísindalegri fullvissu til að fresta kostnaðarhagkvæmum aðgerðum sem koma í veg fyrir umhverfisspjöll.

Hin ítarlega skýrsla starfshóps umhverfis- og auðlindaráðherra var fyrsta skrefið í undirbúningi að brýnni endurskoðun villidýralaganna frá 1994. Í henni lögðu sérfræðingar á sviði dýrafræði og umhverfisfræða, auk kunnáttumanna um veiðar og nytjar, fræðilegan grunn sem byggja má á nýja lagasetningu um vernd, veiðar og velferð villtra dýra hér á landi. Gildandi lög eru aldurnigin og úrelt. Endurnýjun þeirra bíður sér ekki til batnaðar heldur þarf að komast í verk hið fyrsta.“